

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

De minii temperatura. Caput. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

interarescāt, & is qui ex his ab ignis uapore fumus
 suscitatur, cum resedit in solum furni inuenitur esse
 argentum uiuum, Exemptis glebis gutta eā, quæ re-
 sident, propter breuitates non possunt colligi, sed
 in uas aquæ conuertuntur, & ibi inter se congruunt,
 & una confunduntur, Id autem cum sint quatuor sex-
 tiorum mensuræ, cum expenduntur inueniuntur esse
 pondo centum, Cum in aliquo uase est confusum, si su-
 pra id lapidis centenarii pondus imponatur natat in
 summo, neq; eum liquorem potest onere suo preme-
 re, nec elidere, nec dissipare, centenario sublato si ibi
 auri scrupulum imponatur non natabit, sed ad imū
 per se deprimetur, Ita non amplitudine ponderis, se-
 genere singularum rerum grauitatem esse non est
 negandum, Id autem multis rebus est ad uisum expe-
 ditum, Neq; enim argentum, neq; æs sine eo potest re-
 cte inaurari, Cūq; in ueste intextum est aurum, eaq;
 uestis contrita propter uetustatem usum non habeat
 honestum, panni in fictilibus uasis impositi supra
 ignem comburuntur, Is cinis conicitur in aquam, &
 additur ei argentum uiuum, Id autem omnes micæ
 auri corripit in se, & cogit secum coire, aqua defusa
 cum id in pannum infunditur, & ibi manibus premi-
 tur, argentum per panni raritates propter liquo-
 rem extra labitur, aurum compressione coactum in-
 tra purum inuenitur.

De minii temperatura. Caput. IX.

Euertar nunc ad minii temperaturā, Ipse
 enim glebæ cū sunt aridæ pilis ferreis con-
 tunduntur & moliuntur, & lotionibus, &

Q. iiii

LIBER

costuris crebris, efficiuntur ut adueniant colores. Cū
 ergo hæc emissa erunt, tunc minium propter argenti
 uiuirelictionem, quas in se naturales habuerat uir
 tutes relinquit, & efficitur tenera natura & uiribus
 imbecilla, Itaq; cum est in expolitionibus conclauium
 tectoriis inductum, permanet sine uitis suo colore.
 Apertis uero, idest peristylis, aut exedris, aut cæte
 ris eiusmodi locis, quo sol & luna possit splendor
 & radios immittere, cum ab iis locus tangitur, uitia
 tur, & amissa uirtute coloris, denigratur, Itaq; cum
 & alii multi, tum etiam Faberius scriba cum in auen
 tino uoluisset habere domum eleganter expolitam,
 peristylis parietes omnes induxit minio, qui post die
 es triginta facti sunt inuenusto uarioq; colore. Itaq;
 primo locauit inducendos alios colores, At si quis sub
 tilior fuerit & uoluerit expolitionem miniaceam su
 um colorem retinere, cum paries expolitus & aridus
 fuerit, tunc ceram punicam igni liquefactam paulo
 oleo temperatam seta inducat, Deinde postea carbo
 nibus in ferreo uase compositis eam ceram apprima
 cum pariete calefaciundo sudare cogat, fiatq; ut per
 æquetur, Deinde cum cædela linteisq; puris subigat,
 uti signa marmorea nuda curantur. Hæc autem καύ
 σις ἰσὶν græce dicitur, Ita obstans ceræ punicæ lorica nō
 patitur, nec lunæ splendorem, nec solis radios lam
 bendo eripere ex his politionibus colorem. Quæ autē
 in ephesiorum metallis fuerunt officina, nunc traie
 ctæ sunt, ideo Romā, quod id genus uenæ postea est
 inuentum hispaniæ regionibus, ex quarum metallis
 gleba portantur, & per publicanos Romæ curantur,

Eæ autē officinæ sunt inter adem Flora & Quirini,
 Vitiatur minium admixta calce, Itaq; si quis uelit ex
 periri id sine uitio esse, sic erit faciendū, Ferrea lam
 na sumatur, in ea minium imponatur, ad ignem collo
 cetur donec lamna candescat, cum è candore color im
 mutatus fuerit eritq; ater, tollatur lamna ab igne, &
 si refrigeratum restitatur in pristinum colorem, sine
 uitio se esse probabit, Sin autem permanserit nigro
 colore signi ficabit se esse uitiatum, Quæ succurrere
 poterunt mihi de minio, dixi. Chrysoçolla appor
 tur à macedonia, foditur autem ex his locis qui sunt p
 ximi ærariis metallis, Miniū & indicum nominibus
 ipsi indicatur, quibus in locis procreatur.

De coloribus qui arte fiunt. Caput. X.

Ingrediar nunc ad ea quæ ex aliis gene
 ribus tractationum temperaturis commu
 tata recipiunt colorū proprietates, Et prī
 mum exponam de atramento, cuius usus in operibus
 magnas habet necessitates, ut sint notæ quemadmo
 dum præparentur certis rationibus artificiorum ad
 id temperaturæ. Nāq; edificatur locus, uti laconicum,
 & expolitur marmore subtiliter, & leuigatur, Ante id
 fit fornacula habens in laconicum nares, & eius præ
 furnium magna diligentia comprimitur, ne flamma
 extra dissipetur, In fornace resina collocatur. Hæc autē
 ignis potestas urendo cogit emittere per nares intra
 laconicum fulignem, Quæ circa parietem & cameræ
 curuaturam adherescit, inde collecta partim componi